

Методичний лист

Бібліотеки і екологічна просвіта

У квітні 2016 року оголошується місячник екологічної просвіти

Людство усвідомлює небезпеку скорочення життя на Землі через свій вплив на масштаби природокористування, інтенсивність господарювання, забруднення природного середовища. Однак тривогу за якість останнього відчуває далеко не кожен із нас, житель міста й села, де знаходяться основні джерела забруднення атмосферного повітря, вод, ґрунтів. Земля, що годує нас, повітря, яким ми дихаємо, вода, котру споживаємо, щорічно зазнають величезних втрат від необдуманого дії тих, хто ними користується.

Погляньте, у що перетворюються чисті струмки, зелені гаї – усе, що живило нас протягом багатьох віків! Звалища сміття, гори мінеральних добрив чи пестицидів, залишених безгосподарно. Ґрунти та водні об'єкти в Україні продовжують забруднюватися сотнями тисяч тонн продуктів промислової, сільськогосподарської, комунальної діяльності. Тому якість природних багатств суттєво змінюється.

Екологічні проблеми є й у нашому районі. Хоча вони й споріднені із загальнодержавними, проте мають і відмінності. Надмірна концентрація автотранспорту та байдужості населення на території району призвела до забруднення довкілля. Тому проблема санітарної охорони навколишнього середовища не втратила своєї актуальності.

Тривожить також забруднення земель побутовими відходами й хімічними засобами. Ситуація ускладнюється порушенням природоохоронних вимог при зберіганні, транспортуванні та застосуванні хімікатів у більшості господарств, використанням препаратів сумнівної якості, більша частина з них не відповідає природоохоронним вимогам.

Таким чином можна прогнозувати погіршення екологічної ситуації в найближчі роки, якщо паралельно з реалізацією заходів щодо стабілізації економіки не здійснюватимуться адекватні кроки в екологічному плані.

До найбільш гострих питань сьогодення, що торкаються кожного з нас і від яких залежить наше майбутнє, слід віднести екологічні – проблеми ресурсів, гармонізації взаємин людини та природи, охорони навколишнього середовища. Тому в жителів району потрібно формувати моральне та естетичне відношення до довкілля. А бібліотеки як інформаційні, освітні установи повинні стати центром екологічної просвіти.

Основні напрями роботи бібліотек з екологічної просвіти населення

- Розділи на сайтах, соціальних мережах
- Оформлення бібліотеки: книжково – ілюстративні виставки або стенди, дитячі малюнки, урни для використаних батарейок, кришечок
- Розкриття теми в ЗМІ
- Творчі акції: масові заходи, круглі столи, конкурси малюнку, конкурси на кращий літературний твір на тему, флеш – мобі, фотоконкурси, сушки
- Організація акцій із залученням громади по прибиранню територій
- Залучення спонсорів з метою придбання інструментів, техніки для прибирання смітників, облаштування територій.
- Фотозвіт і текстовий звіт місячника екологічної освіти населення
- Благоустрій і озеленення бібліотечних територій

Форми і методи масової роботи бібліотек з екологічної просвіти населення

(До заходів, приурочених до Дня довкілля, Дня землі, для Чорнобильської катастрофи, Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища)

Ефективними формами інформаційної роботи бібліотек можуть бути: дні інформації, виставки, ігри, вікторини, конкурси, усні журнали, голосні читання, свята і подорожі, зустрічі з

екологами - краєзнавцями, бесіди, екскурсії, лекції - презентації, відеорепортажі, театралізовані вікторини, екотрибуни, фотоконкурси, відеобесіди, майстер-класи, еколого-краєзнавчі ігри-вікторини, краєзнавчі години, година екології, еколого - краєзнавчі читання, уроки екологічної етики, пізнавальні ігри, бліц-турніри, години спілкування, читацькі конференції, круглі столи, тематичні вечори, брейн-ринги, презентації нових книг, прес-калейдоскоп, календар екологічних свят пропонуємо провести за такими темами:

- «Екологія: дзвони сьогодення»
- «Природа просить допомоги»
- «Тривоги рідного краю»
- «Альтернативні джерела енергії»
- «Утилізація відходів»
- «Забруднення навколишнього середовища та здоров'я населення»
- «Екологічні проблеми краю»
- «Довкілля волає «SOS»
- «Аномальні явища в навколишньому середовищі»
- «Екологічні проблеми селища»
- «Заповідники: знай, люби, бережи»
- «Зона зупинення цивілізації»
- «Водна криза – глобальна проблема»
- «Забруднення водних ресурсів і методи їх очистки»
- «Екологія Ярмолинеччини: проблеми та перспективи»
- «Екологія майбутнього: реальні шляхи вирішення проблем»
- «Екологічний барометр: події, факти, проблеми»
- «Домашня екологія: побутові речі в нас удома – джерела небезпеки для здоров'я?»
- «Звалище на ім'я «Земля»
- «Людино! Озирнись, зупинись, подумай!»
- «Еколог - професія майбутнього»
- «Ми всі господарі природи, тож збережемо її вроду!»

Література по темі:

Говорун В.Д. Дикі звірі Хмельниччини. – Хмельницький: Поліграфіст, 2006.– 80 с.– (Фауна Поділля. Вип. 1).

Говорун В.Д. Риби, земноводні, плазуни і звірі Хмельниччини: Навчальний посібник / В.Д. Говорун, О.О. Тимошук, Н.І. Антонюк. – Хмельницький: Поліграфіст, 2007. – 136 с.–(Сер. «Фауна Поділля». Вип. 2).

Довкілля Хмельниччини 2000. – Хмельницький, 2001 – 78 с.

Дослідження малих річок: аналіз, проблеми, пропозиції: Зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. «Дослідження, відтворення та охорона малих річок», м. Хмельницький, 4-5 листоп. 2005р. – Хмельницький: ТОВ «Триада-М», 2005. – 175 с.

Екологічна освіта на Хмельниччині: Навч. - метод. посіб. / Л.П.Казімірова, Л.С.Юглічек, Р.Г.Білик. – 2-е вид., випр. і доп. – Кам'янець-Поділ.: Абетка, 2001.– 180 с.

Заповідне Поділля: Краєзнавчі нариси / За ред. Г.І.Денисика, В.Є.Люб-ченка. – Вінниця: Тезис, 2001.– 104 с.- (Сер. «Земля Подільська»).

Пажимський Б. Маєтки (палацово – паркові ансамблі) Хмельниччини XVII-XIXст. / Б. Пажимський, О. Пажимський. – Хмельницький - Київ: Вид-во Сергія Пантюка, 2006. – 160 с.

Різноманіття природи Хмельниччини: Збірник ст. за мат. Всеукр. наук.-практ. конф. "Ландшафтне та біологічне різноманіття Хмельниччини: дослідження, збереження та відтворення", Кам'янець - Подільський, 17-18 груд. 2003 р.– Кам'янець-Поділ.: Абетка - Нова, 2004.– 296 с.

Стан навколишнього природного середовища Хмельницької області у 2005 році: Матеріали до Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2005 році. – Хмельницький: б/в, 2006.– 80 с.